№ I

Keima Ühhelsäetse ühtsennemine

1, Kowwast reeltasse ülleminne polest: +
et Tallo-Rahwas ei pea kurjateggijaid
ömma perrede seas hoidma egga wasto wõt-
ma. Kes sedda teeb, peab Kirriko juris-
10 pari wisso sama. Se wasto nästasse:
et Kurjateggijad peawad kinniwõetud
ja rohtowannemalle sättesadetud sama.

Om Sõntagu Kirn Markt.

2, Pühhapäwade ajal ei pea Lõda pe-
tama. Kes pühha päwa Lõda-pä-
wans teeb, selle raup peab ülle-
mattest käest ärrawõetud sama,
ja Kirriko waestelle antama.

Haszaikun ni den Laskun
ehn Danz nun ~~Gesang~~ Mängik.

3. Sulmad paasto ajal peawad ilma mängita ja tansimatta pehtud sama. Kes selle wasto teeb, saab Kirriko trahwi alla.

Lustlinga nisst sõ sõsken.

+ 4, Kowwaste neittarse: et ükski ei pea jõnsjaiel koedma egga wasto. wõtma, egga lähhi saatma. Kes sedda teeb, peab jõnsja nuhtlusst sama. Selle wasto nähtarse, et teie jõnsjad ni hästi, kui nüd, ras ilma passportita ümberrändo hul. xuwad, peate ninni wõtma ja wannematte nätte saatma.

Wiker Kokkutunnustelsung

5, Kowwaste neittarse: et ükski ei pea ärrajoonsnud rekrutid ja soldatid wasto wõtma, ehk nisug. gustelle, ra mitte ükhens õõs, õmaja andma. Ükski ei pea nisug. gusid koedma, egga lähhi aitma. Se moistmin, kes ühhel Rekrutil ehk ärrajoonsnud Soldatil õma walla perrette jues õmaja kubbab, peab 100 R. trahwi maksma. Se tallopog ehk nõrksmin, kes ühhel ärrajoons. nud Rekrutil ehk Soldatil õmaja annab, peab ühho nuhtlusst sama. Need moisnikknud ja moisa wahtit. sejad, kes mitte omas moisades ei ella, peawad, kui üks ärrajoonsnud Rekrut ehk Soldat nende teadmatta ülle 6 päwa nende waldas on olnud,

25 R. trahwi manxma. Kui üks moïsnik kubba annab, et üks Rexnut hopis temma walda jääb, se peab se eest trahwi manxma, ja pealegi üks Rexruti andma.

Kin andrunk.

Se teine näxn ärrajoonxnud Rexrutide ja Soldatide pärrast on se: et üxxi ei pea ärrajoonxnud Soldati ehk Rexruti omas majas wastwötma; waid peab nisuggust ninnwötma ja temma rüggementi üllematte nätte wimad. Kes ükhe ärrajoonxnud Rexruti ehk Soldati hoïab ehk läbbi aitab, selle oma peab kesk ärrawöetud sama, ja nisuggune üxe, ja temma naene ja lapsed nenda kui ka temma suggulased peawad sama Siberia male läxnitud. Ja se kellä kus jes üks ärrajoonxnud Rexrut ehk Soldat on hoïtud, peab pealegi 2 Rexruti selle ükhe ärrajoonxnud eest andma.

1797 den 7 Nb. u. 1799 den 28 Juny.

Kaxxr wäh Pöuhagen.

6. Keik sure ja armolikke Keisri Kärra näxx on: (et igg pühha päew peab, täieste ja muutmatta petud sama, ja et üxxi mingi-suggune asja pärrast ei pea ~~jookuma~~ Tallo rahwast pühhapäwade ajast tööle sundima; ja et tallo-rahwas ei pea sedda pühha päwa liajomisega ärrakeelama, egga oma töle minnema, ja seddawörsi Jumala näxxo waxto teggema. Ja sedda selle pärrast, et nue argi päwadega igga mees küll jöuab oma ~~töod~~ tehha, kui ta usxin + Rexruselab

on, ja neix õigel ajal ärrateeb. Kes sesinnatse kässo wasto teeb, se peab kümmne rohto alla sama.

Wimse wiis Pärrimisest.

Wru 13tn July 1793.

7, Kowwaste ja rangeste rästatse

a, et seal rohkas, kus lojuse ja hob. buse nuhtlus kannab lükkuma, nad tallopojad sedda omas moisas warsti peawad teada andma; sepärrast, et neil se rästn üllematle poleks on antud, aegsaste nõu piddada ja hoolt nända et nisuggune wil. betsus ja nuhtlus wõimusse ei wõtta ja laiale ei sa:

b, Need terwed hobbused ja lojused peawad nuhtluse kannatuse ajal warsti neist haigetest ärrd. lahkutud ja isedmanis pettud sama.

Agga need surnud peawad, ülma nahka pealt ärrawõtmatta, ja nende nahkaga hoples naugel ello-majast ärrä, ja selga süggawatte auguds sisse pomidega lükatud ja nende matud sama.

c, Peawad reis need rohkud, mis moisadest nisugguse nuhtluse wasto rahwa kätte antakse warsti prukitud ja nelle haigc lojastelle sisse antud sama.

Wägga Sääraamuisest üle Pärrimise.

8, Kowwaste reeltarse; et üksnt ei peaks metsades (ehk nomme radest) tuld ~~ellu~~ tegema. Agga kui need, kes lojuside ühhest rohkest tüsse naugele peawad ajama, ja öse metsa jäwad, ja nende hädda pärast peawad tuld üllestegema; siis

peab se tulli, tee ärrs, nagu sülda metsast ärrätehtud, ja nii samblad ümbernädo ja nüüad rohud ärrä. porritud sama. Wimaks peab se tulli neist, kes sedda ülestünud, truiste ärräkustotud sama.
Kes selletsinnatse käsko wasto tulle ülles. teggemisse läbbi metsadelle kahjo teeb, peab Rekrutirs antud ehk kange nuhtlusse alla sama.

Ühtsen Jurisdictsion der Pastor und Pastoren üle Wiikid gen Consistorio.

9, Ühsni ei pea linno audumisse ajal lindu laskma, egga nende pes. jasid ärrünimma, egga neid püüdma. Kes sedda teeb saab piinio- nuhtlusse alla.

Jurisdictsion der Kohtomeister und Kohtojagd.

10, Iggas nihdelnoñas peab aastas ühsnoru newadesel ajal hundide peale jaht tehtama. Sepärast peab iggaüks, kui Kiriwowõrmündritte läbbi nutsitatse, wäl. jas ollema. Ka nästatse nawwadesel ajal minna, huntide pessasid ärrünimmama.
1809 den 11ten Juny.

Gegen Diebstahl.

11, Nowwaste neeltatse; et ühsni ei pea warrastama. Ke kes warrastab, peab kange nuhtlusse alla samad. Kui ühhe warga wargus ülle nahkenüdmne Rubla jõseb; siis saab se warras rauadesse pantud, ja Wenne-ma pohja raske töle länkitud.

Tahtsehnq Sees Sõi nenn mellahsn
Tahtõtan ehr Sõldatan grihsan.

12, Kes ühhe ärrajõsnud Rekruti ehr Sõldati kinniwõtlab ja temma riggementi jure Sadab, peab wacwa eest 10 R. sõma.

Wagmi Hamel gegen Brandhwina und Brandtwein-Brand.

13. Kowwasta seeltarse na: et ükski, olgo ta mõisnik ehr kõrtsmik ehr ükski muu inimenne, ei pea tallo rahwa näest wilja ostma wina wasto, egga wina wasto wilja wahhetama. Kes sedda teeb, peab Kirrinulle 50 Rublad, ja kohto wannemille 200 Rublad trahwi maksma. Ka seeltarse, et ükski tenistusest lahti Sarnd Mõisa-Junkur egga tallopoeg ei

pea müümisse tarwis ollut pruulima egga wina põlletama. Kui sagi sedda teeb, se peab trahwi alla sama ja sin pruulimisse ja wina-põlletamisse riistad ja katlad, peawad nisuggutse näest ärrawõetud sõma.

1753 wõn 15ten Mkr.

Tõsiza Sahgrihsmu gmin Wastussõ.

14. Kes heina tuustid Linna wiwad, peawad neid teisita rasrusseks kerama, nenda et igga tuust üks teisinas wagib.

Warrastoing öh Teuerd in Gärsom.

15. Teid nästarse: et teie peate oma mõisade sees hästi tuld hoidma, et, egga teile egga nelle Sõldatidelle, kes teie juns korteris on, sahjo ei sünni.

Lõnga ehk Kohtuasja ühe Lõpetamise.

16, Tallo rahwa pulmad ei pea ülle
kahhe päiwa kestma ja petud sama,
ja et neil ebba-usku usklid nende ju-
res pusitlasnmisse ja mõega pruu-
misega peawad makha jäma.
Ka ei pea warrude ja mattuse jo-
dud ennam kui üks päew kestma,
waid ühhe päiraga lõppema.
~~Kui~~ Kirriko-wõõmündrid peawad
selle eest seisma, et se sõnnane käsk
saab petud; ja kui nemad näewad
ehk kuulwad, et regi eñam kui
2 päiwa pulmad ja ennam kui
üks päew warrud ehk mattuse
jõdud annab; siis peawad nemad
sedda oma mõtsa-waõemille
teada andma. Kes selle käsko westo

teinud, peab kirikulle 1 Rubla
trahwi maksma.

Ettewõtmise ehk Töö ühe Lõpetamise
n. s. on.

17, Reegi meie Maa-teede peal, peab
se kes tühja wankriga on, selle
teed lahti teggema ja körwale ajama,
kellel koorm on. Se kes raska on, peab
maad andma, selle kes wankriga on,
ja kes jalla on annab raska raijalle
teed. Kui se juhtub, et ta rahwas
pitsa tee, ehk silla nõnnas, kuine-
tuse wasto sawad; siis peab üks
neist ninnipiddama, senni kui
teine mõda sanud. Se wankri
ehk reggi, mis ülesõitenne silla siggi
sanud, peab pea eeste ülleajama,
olgo ta noormatta ehk koormaga.
Tallo rahwas, kes tühja wankri ehk
riega käiwad, peawad sarstelle

teed lahti teggema; agga nui
neñad roormadega on, peawad
neñad kinnipiddama, et sarsad
woirsid möda ajada.
Kus sesinnatse nässo wasto teeb,
peab kirrino jures s. paari wisso
sama.

Gebrauch der Pflaster und
Anzlaugung von Kälbern. Herr Ahlstaal.

18, Ünsri tallopoeg ei pea ilma
motsawannematte luhbata püsti
pruima egga metsades jes lask-
ma, nui moisa pitser ei olle püsti
peal.
Ühtlatse nästanse messade löppe-
tuse pärrast, et ni nästi rein
moisa wañemad nui tallopojad
omma metsa wilja mäade peal,
nui nemad on ärrapruxitud,
nüsjuguse metsa puhe semet
peawad mahhateggema, ja sedda
ka nüride sündsate kontade päle,
ja sedda sellepärrast, sest et mes maal
puu-nälg ennast parrub, ja mets ossa
saab. Nende metsa pöllude ümber,
mis ennam wilja ei raswata, ja mis
metsa-puu-seme alla peawad sama,
peawad need ajad setsma jäma,
senni nui se norr mets pisset il-
les raswab, ja ennam ei olle rasta
et tosjused sedda ärrähirmuwad.
Et needsinnatsed näsjud tuuste sa-
wad petud, peawad need ülemad
kirrino wöörmündrid ja Haaneräh-
trid tähhele parrema, je se peale
hoidma, et ünsri nende wasto
reelmatta ei tee.

Dn. 25sten April 1800

Otsse wagga Johannese mäel.

10. Jumala sanna oppetab: et abbi-
ello rixxujad, egga horad egga
horapiddajad ei pea Jumala riiki
pärima. Se taewas on neile nimi
pantud, ja Jumala oige rahwas
otab neid pärast seddasinnast
ello. Nenda selab ka Jumala
näen rowwaste: et ümbri ei
pea abbiello rixxuma, egga enäst
hora töö peäle andma; sepärast
et nisuggune res seddamatta
Jumala ja illematte nuhtlust
ennese peale sadab; iseenäst
nisuggust töö labbi teotab, ja
ennäst Jumala armust ja lemma
önnistusest lahhutab.
Ka olli ennemuiste se Kirriko
nuhtlus, mis nende rätte sai,

nes ennast abbiello-arräriixxumisse
ja horamisega rojastasid, kopis
surem rui nüüd. Agga illemad
rahhowannemad on heans arwanud,
seddasinnast nuhtlust wähhandada,
sepärast, et se wallalo ja nergemel-
linne naiste rähwas, mis hora ello
sisse ennast ärrändis, seddasuggust
nuhtlust, mis neile awwalixxo häbbi
Kirixus noggodusse ees teggi, wägga
karkis, ja sepärast püdis omma käi-
mapeälmisst ärrasalgada ärräpuida ja
sallajas piddada; ja et nisuggused
horad omma mahhasamisse ajal ennast
ärräpeitsid, omad lapsed sallaja rohta
mahhapannid, ja neile raala murdsid,
ja nisugguse kirmsa töö pärast surma
nuhtlus nende peale sai. tulli
Et nüüd se laste tapminne ja raala-
murdminne piddi mahha jäma; siis
on meie illemad pehmemat nuhtlust

pannud, abbiello-rizzujatte,
horapiddajatte ja horade pääle:
nenda et nüüd Jured Sanjad pea-
wad abbiello-rizzumisse eest, ni
kàsti je meeste kui ka je naiste-
rahwas, Kirikulle 4 Rublad, ja
hora-töö eest 2 Rublad maksma.
Handwergi mehhed, pri-rahwas
ja tallopojad peawad abbiello rizzu-
misse eest, ni kàsti meeste nii
naiste-rahwas 1 Rubla, ja hora
töö eest iggaüks pool Rublat kiri-
kulle maksma.
Se ei ei jõua jedda trahwi rahhaga
maksta, peab isjàmanis wiisadega
karristud sama.
Ellage siis Jumala Sanna mañifus.
Je jàrele ausaste, ei mitte prassi-
misses egga liigjomisses; ei mitte
abbiello armulotamisses egga kima-
lusses, waid chhitaga ennast risti-

rahwa wiisde ja nombedega. Arge
unnustage iial àrrù, et Jumal nein
teab ja nàeb, ja et temma iggaühhele
tasjub temma teggude jàrele.
1764 d 6ten April. 1765 d 20 Juny.

Da se Wort nach g Ülsp Buch Grundinnia
Vnterricht, seine Kirchen und Schulmeister.

20, Tallinas ei pea ökto, pärrast kello
ühhexa, egga wiina egga Olut mu-
dama. Ka ei pea linna wörstude jes
lubba andma, et mokka ja Sanja
teenrid ja Sullased ennast täis
jowad ja kaardiga mängiwad.

Dieselben Punkten, sollen zum Gastgebot nicht
von der Cantzel noch abgekündiget werden.

21, Need, kellel Wenne-rahwas on te-
nistuses, peawad neile paasto ajal
lubba andma, et nemad woiwad
omas Kirikus pihtile ja Jesuse
lauale minna.

Kuhl grössere Gühven 2 Oehsen und
alle kleinemm nur einer.

22, Ühhe sure mõisa all ei pea eñam
pui nans rütti meest, ja ühhe wäi-
mõisa all enam nui üks rüttimees
ollema, nälle püsside mõisa pässiga
peawad märgitud ollema.
1766 den 30sten May.

Um Hasen nicht Schaden zu rauchen.

23. Kowwaste reettanse: et üksi ei pea
Sõddamas tubbanat jõma.
1787 den 18ten Novbr.

Gegen Zimbel mit Soldaten.

24. Tallopojad ei pea Soldatidega tap-
lema, egga neid peksma; waid
peawad, kui nelle liga tehhanse,
üllematte jures kaebama.
1777 d 16ten März.

Gegen Aufnahm Fremder ohne Pass
und Taxtleiza.

25. Kanguste reettanse: et üksi ei pea omas + majas wasto wõtma, ei wõeraft sanse-
mest, egga wennelast egga tallopoega,
kennel passporti ei olle, waid nisuggust
oma mõisa wima. Kes ühhe joonsja
omas masas hoiab, ehk teddes labbi
aitab, se saab Kõrriko jures 10 paari
witsa. Kui da sañoti peab se kubjas,
kes on teadnud, et üks wäeras inimene
waldas olnud, ja seddes ei olle omas mõi-
sas teada annud, Kõrriko jures 10 paari
witsa sama. Se mõisa Junker ehk
Oppmann, kes sedda teadnud, et üks joos-
ja ehk wõeras inimenne waldas ol-
nud ja ei olle seda teada annud, peab
kats näddalad teiwa ja wee jures
wangis ollema. Ja se härra, kes ühhe
wõera inimesse ilma passportita wasto
wõtnud, ja omas teenistusses pruginud,
peab 50 Rubl. trahwi maksma, ja sün
kahjo tasuma.

Se ras ühhe jöonsja hoidnud, ehk omas
tenistuses pruukinud, peab pealegi
egga päwa eest 20 Kop. maksma.
Se ras ühhe Jöonja padiga Some-maale
wiib, peab Kõrino jures 40 paari wisso
sama.
1731 kn 6ten April.

Gegen Entlauffen

26. Kowwaste neeltarwe: et ükskõi ei pea
kerjama; waid et wallo peab omad
waesed, nes ennam ei jõua töödt tehha,
toitma, ja nende otte murretsema.

Worumberra wõi kraja Leuta nicht aufhalten.

27. Ükskõi ei pea prii-rahwast ehk
Wormsi-rahwast, kellel ei olle trük.
kitud passporti, ehk kelle passpor-
ti alg on mõcla läinud, oma pölle
wõtma. Kes sedda teeb saab süü-
alluses ja ei pea trahwimatta
jäma.
1806 d 01sten October.

Gegen Ausschmirsen ni Laschen.

28. Tallo rahwas ei pea linno jöggedesse
linno pannema
~~sest liggutama~~, sest et kallad ja lo-
juksed nisugguses wessi ärrä surrewad;
waid peawad jõe ärest aurusid kaiwama,
jöest ni palljo wett, kui tarwis on,
nende sisse jukkalama, ja seddawisi
linno linno pannema.
1804 d. 3ten July.

Linnan Brandtamist uus Rõssland jo bringud.

29. Linnri, olgo ta moisnik, rentnik,
nõmnik, junkur ehk tallopoeg, ei
pea meie maalt wina ehk lännitama
ma-wina wennema pole, egga sedda
müma, tobi, ankro ehk wadi naupa.
Se jaks nes sedda teeb, langeb sure
rono nuhtlusse alla. Se tallopoeg
nes wennemalt wina lännitab, saab
elloajans soldatiks.
1786 d 23sten Octbr.

Wagga Talurahwa.

30. Chetsja pöllemisse pärrast kästakse nowwaste: et igga messawahi ja na neid talloperad kus messas ellawad, peawad tähhele panniema, kui suits messas tõuseb, ja warsti meeneema wataema ja katsma sedda tuld ärrakustutada. Kui nemad ehk ei jõua sedda tehha peawad nemad sedda ruttuste ja wiwimatta mossas kõda andma, et se tulli usse naste saares suudeb ja nustutud.

Sepärrast ei pea tallorahwas oma karja lastelle liibba andma, messade läggi ehr nõme peal, tuld illustehha, ja ei noggo nüste sallima, et nisiggused tulle riistad ennese jures peidawad.

1790 d. 31ten July.

Wagga sel Ehrtrügnu um Pühtsa wee Mõtsy.

31. Nowwaste ja rangeste neelkarse: et pühhade ajal enne lõunat ünsti kõrtsmik ei pea wina egga ölut müma; sest et se labbi rahwast reeltakse öigel ajal niimoodi tullemast, ja mõned joonud meletumast peast pallawad Jumala kotta ärrakotawad, ja se labbi Jumalateenistust ärrakotawad, ja suurt süüd ja nuhtlust ennese peale satwad.

Sellepärrast kästakse: et ni kästi tühjades kui ka maal, kõrtsudes ~~jook~~, wina ja õlle wadid peawad kuuro tagga ollema, ni kaua kui Kirikus Jumalateenistust petakse ja jutlust tehhakse. ~~Agga kui Jumala teenistus ohha sanud, ja rahwas kirikust wälja tulleb, siis on kohhe kõrtsi des wina ja õlut müa.~~ Se kõrtsmik, kes sesinnatse kange käsko wasto teeb, ja kirriko ajal wina ehk õlut müüb, saab kirriko jures kange nuhtlusse alla.

1790 d. 14ten März.

Gesetz gegen zu frühes Branntweintrinken, und gegen Saltsik am Donnerstag. — Gegen den Suff des Vormittags.

32. Ünsti ei pea enne aega ruukid leikama; waid ootma, senni kui ta öiete

küps ja walmis on; sest et se, kes-
toreşt wiljast leiba söödb, peab kartma,
et kõhho tõbbi, ehk muu haigus ~~jär-~~
~~gele~~ tulleb, mis jo mõnda enne aega
hauda saatnud.
Ka keeltarse ühtlasse korraste:
et ürsni ei pea laupäwade eges
ei ruxi egga ohra talxud teggema.
Kes sedda teeb saab kirriko trahwi
alla, ja kirriko-wöörmündrid pea-
wad teada andma, kui regi se-
sinnatse kässo wasto teeb.
1797 d 17ku April.

Ukas kihelkonna kohtomõistjatele ja wõrukohtudele.

33. Se kes ühhe ärrajoosnud Soldati wasto
wõttab ja ülle raja sadab, tõmmab suure
willetsust ja nuhtlust enese päale;
sest et korraste on käskud, et nisug-
guse oma peab ärrawõetud, ja tema
tema nime, lapsed ja reie tema sug-

gulased peawad Siberia-male sama lähki-
tud; ja sestsamast küllast, kus se käsko-
wastoleggija on ellanud, peawad selle ühhe
lähhisadetud Soldati eest, 2 rekrutid wõe-
tud sama.

Ukas kihelkonna kohtomõistjatele ja Koolmeistritele.

34. Korraste keiserliko kuhhu-
mangi polest: et tallo-rahwas oma
pulmade juures ei pea koggoniste enam
püstidega laskma, sepärast et se üks-
ruhmal wiis on, ja se lähhi jo mõnni
on sanud hawatud, ja mõnni maja
jo ärrapõllenud. Ned kirriko wõõr-
mündrid peawad se peale watama ja
hoidma, et sesinnane wiis mahha
jääb, ja se wasto-kaggija peab kirriko
nuhtluse alla sama.

Ukas kihelkonna kohtomõistjatele ja Koolmeistritele. Vor der Local-Visitation.

35. Keigille moisakrudelle, rentsärstelle
ja morsa-üllematelle antakse teada,
ja neid käskitakse:

et reik nende walla rahwa lapsed, kes 14 aastad wannad on, peawad leri ajal sama leri lärkitud. Need kus mitte ei tulle leri, kui neid kandi peält kutsutakse, peawad mõisa pohlss sundimisst sama, ja kirriko-wõrmün-drid peawad neid oma õppetajale nimmetama, kes leri arrus on, ja mitte ei tulle.

Ka ei pea neid päiwil, mil õppetaja tul-leb lapsi loetama, mois mitte rahwast tõle wõtma, egga neid mõisa asja pär-rast teed käima lärkitama. Paljo ennam peab mois oma rahwast käskma, et nemad sedl kohtas; kus õppetaja lapsi loetab, peawad korko tullema, õppetusst ja manitsusst kuulma ja wasto-wõtma. Need lapsed kus ei tulle, ja õppetaja loetamisst pölgawad, peawad mõisa-wanemille nimetud, ja neisst

tarka aetud ja sunitud sama

Ungra prüfer Anordning.

36. Rangeste on keelud: et tallo-rahwas om- + mad surnud, olgo nemad noored ehk enne noored, ei pea koggoniste kui kolmandamal päwal, pärast surma, kirikule toma. Ned surnud peawad külmal ajal neida sojaste hoitud sama, et külm ei sa nälle kahjo tehha, ja sojal ajal, peab neid kordma, kus willo on. Ükski õppetaja ei tohi surnud enne kui matta, kui kulm päwa pärast surma on möödalaimd.

Wanemban ofwa gewöhnlichen Befehl follen nicht auf, genommen werden.

37. Innimesi' nelel ei olle trükitud + pasi ehk tunistust, ei pea ükski wasto, ehk oma tõle wõtma. Ja sandid kes ümberrando hulgawad ei pea mitte wasto wõetud sama.

Martini, Tallorr Sellum nissi jubilärt modun.

38. Kardi sandid ei pea mitte ennam ümberraudo kulguma, ja ras seddla teeb, saab kirriko trahwi alla.

Ungru Wankobnikest.

39. Walla kohto kässo ramato, 7ma peat. 1, 2. ja 3ma numri järrele, ei woi pärris-rahwas mitte ilma moisa poleff antud lubbaandmisse-seddelitta ennast abbiellusse anda. Agga moisawanem peab seddla seddelelt kohhe andma, kui nende wannemad, ras tahtwad paari minna, ehk kui nemad mitte enam kinges ei olle, walla kohhus mitte ei leia, et nende minneminne abbiellusse öigusse järrele woib sada ärräreeldud. Ja iggas moisas peab se Sadus sama tehtud, et need tarwilissed seddelid ilma wiwimatta antakse. Kui agga peaks juhtuma, et neile, ras tahtwad abbiellusse minna, nisuggused seddelid eeltakse; siis peawad Kirhherohna öpetajad rahwast, Kirhherohna kohtomoistja jure juhhatama, kelle kohhus on, rahwale öigust sata.

1807 d. 11ten October.

Ungru Ärämbrimbes ehk Sas.

40. Kawwaste käskotakse; et nuir innimesed, ras ümberraudo kulguwad, ja kennel ei olle trükkitud passi ehk tunnistust, kohhe peawad sama kinniwötetud ja Ärarennichtri Kätta jure lähhetud ja oma kohha peale taggasi sadetud; ja üks ei tohhi nisuggusid enneste jures piddada, ehk eddasi sata. Kes seda teeb saab karguste trahwitud.

1803 den 5ten Juny.

Tallopojad peawad kinnipidama, kes neid 30 Werst wm
ennem Wohnorth ärsaatma.

41. Tallopojad, kes ennam kui 30 Wersta
maad omast ellamisest nõhkast mujale
tükkiks ajans tõle tahtwad minna,
peawad trükkitud passi wõtma, ja kir-
jotud tunnistusse seddelit näitma, et
nemad oma moisawanematte käest on
lubba sanud, omast nõhkast ärraminna.
Kes kes ilma trükkitud passita hul-
kuwad, sawad kui joorsjad nõnni wõe-
tud.

1805 d 28sten July.

Juuza Lõuka nimest pöör Jüring sai nuhtud.

42. Poisid ja ilmeellise nored innimesed
ei pea mitte karjastes partama;
waid selle ametti tarwis peawad sawnid
wannad ja moistlikkud innimesed
walitsetud sama.

1809 d 16ten März.

Wõera karjatsest.

43. Et Keisri Härra poolest on käsktud, et
need agga kes passidega Wenne-male läh-
nawad, peawad sama läbbikastud, ja et
ei russagil kerjajad ei pea ümberkulku-
ma; sepärrast antakse Kubbermangi Wal-
litsuste poolest Linna ja Ma-Politzei kõh-
tudelle sedda käsko, tähhele panna:
et kerjajad russi umberkaudo ei hulgu,
ja woera-maa innimesed, kes teiste Kub-
bermangide seest tullewad kerjama,
peawad saama kinnipeetud ja kohto ette
sadetud.

1804 d. 20sten März.

Nimmand tohl enne Politsei kuulutust wõõr Jhhu wastu.

44. Kangeste keelitakse: ükski ei tohhi ma- +
troside ehk soldatide käest kroone asjad
osta egga pandiks wõtta.

1804 d. 3ten Septbr.

Wrgan Vorstimõistmine ehk se Rekrutirmine.

45. Kangeste reeltasse, et ükski ei tohi enneselle wigga tehha, nes Rekrutiks saab wõetud. Kes sedda teeb, ei jä õnsti mitte ülmawõtmatta, ja peab pealegi weel rangeste sama trahwitud. 1806, 23 Nov.

46. Ukas 25 Aug. 1816. Wrgan se Laggrist.

Wrgan ühe Laggrist.

Teie teate et kõnniri se seadus meie maal olli, et need lapsed nes 14 aastad wannaks said, piddid wäljo jämdle leri tullema.

Agga sest et wannematte koletuma ja mitte õige murelikse õppetuse ja nõuwatamisse läbbi, Maa-rahwa nelja- ja wiiekaistkumne aastased lapsed, nigu ennamiste weel wägga rumalad on, ja selle lapse meele läbbi, mis nendes seas on, warrane leer neile mitte sedda

ni sanut raske ei woi jata, nud jüs, nui nemad ise jo ennawad ennam järelmõtlema, ja moistust pruukima; jüs on Kubbermangi Wal. Ukkuse pallunud, leeri lastele natukese ennam aega anda, ennast ööde ja kästi leeri ajaks walmistada. Selle palwe järrele on jüs ka Kubbermangu wallitsus nüüd sedda seadust kinud, et edaspiddi maarahwa lapsed jüs leeri peawad tullema, nui nemad 16 aastad wannaks sanud.

47. Wrgan Abielu ehk Preestmatmise ümber. Ehk Trauung.

Jäsa und Trauung. 26 Oct. 1816.

Seest et se teada on: et maanteed rewwade ja süggise ajal wee läbbi sawad rinnotud; ja sest et se sagedaste se läbbi tulleb, et weski mõnest rõggub ja nes nõnkas seisab, sest et möldrid mõtte wõsi ennast rõggub ja Tamen matka ei lasse; jüs antakse nüüd selle näsko läbbi teada, et möldrid mõni ka rewwade ja süggise ajal, ni kaua nui wee aig on,

iggakõhkas nes se peaks tarwis ollema

peawad wroni Lamid mahhalasnma, ni
kaua nui karta on, et weesi tied ärärikeub,
ja keerajättelle nahjo ja kädda tobb.

Ukas vom 19ten Jan. 1817.

Ungra Kahtsung wasto sis
sis wisingt sahnu.

Ehk nüd 6 mal Reja-Kuu peäwal, 1814mg
aastal, kässo läbbi, meije Eesti-maa rahwale
teada arti: et siis, kui kuigi surem süü
töuseb, mis surema wohto ette peab sädetama,
weis asjad peawad ilmamuutmatta nenda
jäma, kui neid leitasse sündinud ollewad,
senni nui Politsei-wohto poleff need asjad
on wadatud läbiarfutud ja ka luggu labbi wadatud;
ja ehk nüd seal juures ühtlasse sai nimnitud,
et selle nässo läbbi mötte polle neeldud, nisug-
gustelle warsti abbi tehha ja sata, mes kawatud
on, ehk nes enneselle tahtsid otsa tehha: siisni
on se sündinud, et nisuggused, nes ennast illusposid,
mitte enne ei olle mahhaleinatud nui politsei wohto
poleff jeuns lubba sai antud. Agga seff et nisug-
guse riivitusse läbbi, nisuggustelle önetumattele,
nes ehk wael ja surnud näitwad ollewad, ja omeli

~~nein abbi ärärectlasse~~ weel ellus on, nin abbi
ärrarcultasse; siis antasse Kubbermangi wal
litsuse poleff iggaühtle teada: et need nes enaff
illusponud, ni rohke nui neid leitasse, peawad
mahhaleirotud sama, ilma Politsei-wohto
loata, ja et neile iggawisil peab abbi tehta.
ma, et nemad jälle ellusse woiksid sada, oma
patto nahhelseda, ja ello parrandada.

40.

RK 15.474

R 15.474

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU × RARA

Skuöla — Jeditofad nöuze rametaga

Rabbiwere

Kurtna

Sutleppa

Soon

Tujana

Anguja

Tohhise

Sallend.

Tuchel

Adrile

Staiba